

FilmReg - Georgernes Verft 12 - 5011 Bergen

FilmReg er en interesseorganisasjon bestående av følgende filmsentre og filmfond:

*Film3 AS
Film Camp AS
Filmfondet FUZZ AS
Filmkraft Rogaland AS
Midtnorsk filmsenter AS
Midtnorsk filmfond AS
Nordnorsk filmsenter AS
Sørnorsk filmsenter AS
Vestnorsk filmsenter AS
Østnorsk filmsenter AS*

**Det Kongelige Kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
N-0030 Oslo**

(Sendes både per elektronisk og vanlig post)

4. september 2009

FilmReg viser til Kultur- og kirkedepartementets høringsbrev av 28.05.2009, og har følgende merknader til og vurderinger rundt KKD's utkast til forskrift om tilskudd til utenlandske audiovisuelle produksjoner:

Innledningsvis vil vi understreke viktigheten av at forskriften blir hurtig implementert, og ordningen iverksatt i tråd med Stortingets vedtak.

Slik KKD foreslår i høringsutkastets § 1, og jamfør Stortingets vedtak gjennom St.meld. 22 2006-2007 ("Veiviseren"), skal ordningen finansieres over KKD's budsjettkapittel 334. FilmReg mener at det over statsbudsjettet bør øremerkes nye, friske midler til ordningen, og at forskriften må innrettes slik at forvalter kan avslå søknader når de dertil avsatte midlene er oppbrukt. I motsatt fall kan man frykte at tilskudd etter denne forskrift vil kunne belaste budsjettene for Norsk filminstitutt til andre tilskuddsordninger.

I alle tilfeller finner vi det mest naturlig at det er NFI som skal forvalte tilskuddsordningen, jf. § 3. Selv om næringsaspektet her er fremtredende, dreier det seg allikevel om kulturstøtte, siden formålet er å fremme audiovisuelle produksjoner som kulturuttrykk, jf. § 2, gjennom å styrke filmnæringen. Norsk filminstitutt er Statens forvaltningsorgan på filmområdet og besitter den nødvendige kompetanse til å vurdere og følge opp aktuelle søknader til ordningen.

§ 3 andre ledd mener vi derimot vil svekke ordningens attraktivitet. Langsiktighet og forutsigbarhet er nøkkelverdier for å lykkes i konkurransen om internasjonale filmproduksjoner. Gjennom at ”Departementet kan peke ut prioriterte satsingsområder eller særskilte hensyn som Norsk filminstitutt skal vektlegge ved forvaltningen av tilskuddsordningen” svekkes forutsigbarheten for utenlandske produsenter, og derigjennom Norges mulighet til å lykkes som attraktivt locationland. Vi foreslår at avsnittet strykes.

Det samme gjelder § 5 første ledd. En slik ordning bør ikke operere med søknadsfrister, da frister i betydelig grad vil forhindre et effektivt produksjonsforløp, og heller ikke er vanlig for tilsvarende ordninger i land som vi ønsker å konkurrere med. Dette bør strykes.

Angående § 6 første ledd, er FilmRegs syn at mulige søkere til ordningen bør defineres så snevert som mulig for å sikre at norske produksjonsforetak, og dermed også norske filmarbeidere, får størst mulig nytte av den. Paragraf 2.3 a) i *Cinema Communication*¹, som vil være førende for ESAs eventuelle godkjenning av forskriften, lyder (her i dansk oversettelse): ”I overensstemmelse med de ovennævnte prinsipper må støtteordninger f.eks. ikke reservere støtten til landets egne statsborgere, kræve, at modtagerne har status som en virksomhed, der er etableret i landet under den nationale handelslovgivning (en virksomhed, der er etableret i én medlemsstat og arbejder i en anden gennem en permanent filial eller et agentur, skal være støtteberettiget, (...)).”

I denne sammenheng mener vi at man bør kreve at tilskuddsmottaker etter forskriften skal være et audiovisuelt produksjonsforetak som enten er etablert i Norge, eller har en permanent filial eller agentur i Norge.

Til § 6 andre ledd mener vi at det bør presiseres at søker ikke kan forventes å kunne påta seg forpliktelser på vegne av *hele* produksjonen og føre *hele* produksjonens regnskap, men bare de deler av produksjonen som danner grunnlaget for tilskudd etter ordningen, altså den norske delen av produksjonen.

Et minimum forbruk i Norge på 5 millioner 2008-kroner, som det legges opp til i tredje ledd, mener vi er alt for høyt med tanke på gjennomsnittlige budsjetter for europeiske filmer (15-25 mill. NOK) og den stadig økende trenden med internasjonale lavbudsjettfilmer. FilmReg foreslår at forskriften opererer med et minsteforbruk på 1 million kroner.

§ 6 siste ledd, ”Produksjoner som mottar tilskudd etter forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner kan ikke motta tilskudd etter denne forskriften.” mener vi er uheldig og må strykes. I de tilfeller hvor en produksjon som mottar tilskudd etter denne forskrift lykkes med å bli en fullverdig co-produksjon i samsvar med den nylig tilsluttede europeiske konvensjonen for samproduksjon av film, må den norske co-produsent ha mulighet til å skaffe egen finansiering. FilmReg foreslår derfor at man adopterer den islandske løsningen på dette punkt: ”In the event that an applicant has received a grant from the Icelandic Film Fund for the production of the same motion picture or television programme, the grant shall be deducted from the amount that is considered domestic production cost.” (Act No 43/1999 on Temporary Reimbursements in Respect of Film Making in Iceland, art. 6). Med andre ord; dersom en produksjon også mottar tilskudd etter hovedforskriften om tilskudd til

¹ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on certain legal aspects relating to cinematographic and other audiovisual works (2001)

audiovisuelle produksjoner, kommer dette tilskuddet til fratrukk når NFI beregner de regnskapsførte kostnader i Norge.

Til § 7 har FilmReg to hovedbemerkinger. For det første mener vi at tilskuddsnivået må økes til 20 %. Da ordningen ble vedtatt av Stortinget ifm. deres behandling av "Veiviseren", ble det vist til Islands 12 % refusjonssats. Denne er i mellomtiden økt til 20 %. Samtidig har en rekke andre, liknende ordninger kommet i mange andre land, og ingen opererer med tilskudd under 20 %. Det siste året har for eksempel Italia innført en ordning med 25 % skatterefusjon for utenlandske produksjoner (av inntil 60 % av budsjettet) og Frankrike 20 % (med et tak på 4 mill. euro per prosjekt).

For det andre mener vi at prinsippet om at "tilskuddet i særlige tilfeller kan tilsvare mindre enn 15 prosent." er uheldig. Igjen viser vi til den islandske forskriften, som på dette punkt er forbilledlig enkel og klar: "The proportion of reimbursed production costs shall be 20% of the production cost pursuant to Art. 2." (Art. 5). I den islandske forskriftens Art. 2 vises det til hvilke kostnader som godkjennes. Vi mener at dette prinsippet også i Norge bør fremgå av hovedforskriften, og slik redusere behovet for underforskrifter.

Når det gjelder hvilke kostnader som skal dekkes, forutsetter vi at også lønn til norske arbeidere er tenkt innbefattet. Den islandske art. 2 lyder "Production costs refers to all costs incurred in Iceland deductible from the revenues of enterprises pursuant to the provisions of the Act on Income and Net Wealth Tax. Payments pertaining to employees and contractors are only to be included in production costs if they are verifiably taxable in Iceland".

Videre ønsker vi i denne sammenheng å foreslå en tilleggsformulering som vil skille seg fra den islandske ordningen: "En vesentlig del av godkjente regnskapsførte kostnader i Norge skal være direkte relatert til foretak og/eller lønsmottakere i audiovisuell sektor". Dette for å sikre at ordningen gir en best mulig kompetansehevende effekt for filmbransjen.

Angående § 8 første ledd oppfatter FilmReg formuleringen om at "Norsk filminstitutt skal fastsette en øvre grense for tilskuddet til produksjonen" som uheldig og irrelevant. Tilskuddet bør fastslås å være 20 % av godkjente kostnader, noe annet vil være egnet til å skape uforutsigbarhet. Men man kan eventuelt vurdere å innføre et generelt tak for en enkelt produksjon (som i Frankrike er satt til 4 mill. Euro). FilmReg foreslår også at formuleringen i § 8 siste ledd, - om at "NFI kan gi forskrifter om (...) prinsipper for behandling og prioritering av søknadene (...)" - endres. Det kan ikke være hensiktsmessig at NFI skal kunne gå inn og prioritere mellom kvalifiserbare prosjekter. En slik fremgangsmåte er heller ikke vanlig i sammenliknbare ordninger i andre land, og bør derfor utelukkes.

Norsk film skal hevde seg internasjonalt

Norge tiltrer i 2009 den europeiske konvensjonen om samproduksjon. Videre er det nedfelt i Kulturløftet II for perioden 2010-2014 at norsk film skal hevde seg internasjonalt. Dette er også i tråd med Stortingets vedtak som det fremgår av St.meld. 22 2006-2007 ("Veiviseren").

FilmReg vil igjen uttrykke viktigheten av at tilskudd til utenlandske audiovisuelle produksjoner ikke skal kunne belaste budsjettene for Norsk filminstitutts andre tilskuddsordninger. Det vil, etter vårt syn, være utenkelig at den nye ordningen ikke skulle øremerkes med nye midler. FilmReg vil i denne sammenheng gjerne igjen fremheve insentivordningen på Island, som det også vises til i "Veiviseren": "Økonomisk Institutt ved

Universitetet på Island vurdert virkningene av refusjonsordningen for Islands filmindustri i forhold til statens utgifter. Instituttet konkluderer med at ordningen etter all sannsynlighet ikke innebærer en belastning for statskassen, da skatteinntektene til statskassen representerer et større beløp enn statens utgifter til refusjonsordningen.” Det nåværende forskriftsutkastet presenterer en ordning som minner meget om den islandske. Dersom det samfunnsøkonomiske regnskapet viser at tilskuddet gir den samme effekt i Norge som Universitetet på Island beregner at deres ordning har gitt hos dem, anbefaler FilmReg at tilskuddsordningen blir utformet som en automatisk rettighet, om mulig finansiert direkte av Finansdepartementet. Ved at man ikke opererer med noe samlet budsjettak for tilskuddsordningen, eventuelt at taket settes så høyt at en i praksis åpner for alle relevante, kvalifiserbare produksjoner, vil ordningen fremstå med maksimal kraft og forutsigbarhet.

Kultur og næring i hele landet

Tilskudd til utenlandske audiovisuelle produksjoner vil fungere som et kostnadseffektivt bidrag til regjeringens satsning på kultur og næring. Mye tyder på at de utenlandske produksjonene som vil være aktuelle for tilskudd etter denne forskriften i stor grad vil benytte seg av ressurser også i de regionale filmmiljøene, og slik bidra til en reell og bærekraftig utvikling av audiovisuell produksjonskapasitet i mange områder av landet.

På vegne av FilmReg, og etter fullmakt fra samtlige av organisasjonens medlemmer,

Irmelin Nordahl (sign.) – styrets leder
Svein Andersen (sign.) – styrets nestleder
Lars L. Marøy (sign.) – styremedlem